

Najčešće predrasude o Hrvatima

Najčešće predrasude o Hrvatima

1. 'RATNIČKI NAROD'

ZA: U zadnje vrijeme naišli smo na nekoliko zanimljivih 'detaljčića' vis a vis Hrvata-ratnika. Primjerice, povjesničar Roger Portal u svojoj opsežnoj knjizi 'Slaveni' iz 1969. opisuje srednjovjekovne Hrvate kao 'warlike tribe' (ratničko pleme). To i ne bi bilo tako čudno da, slučajno ili ne, okolni narodi nisu 'nagrađeni' tim, niti bilo kojim sličnim epitetom...

U strateškoj kompjutorskoj igrici 'European Wars: Cossacks' jedna od posebnih jedinica austrijske vojske u 18. stoljeću (pored mušketa, grenadira itd.) zove se - Hrvati! U posebnom opisu stoji da je riječ o lakoj konjici idealnoj za iznenadne prepade, sabotaze, i slične blic-napade na slabo branjene položaje. Stavljeno je i upozorenje kako jedinicu ne treba miješati s nacijom, no ime je ipak tu, a povijesno informiraniji će se sjetiti i zloglasnih Trenkovich pandura koji su u to vrijeme harali srednjom Europom. Dodajte svemu tome NDH, koja za dio Hrvata 'i danas živi', zatim još uvijek svježi Domovinski rat i – predrasude su tu.

PROTIV: 'Sačuvaj nas Bože srpskog junaštva i hrvatske kulture', komentirao je svojedobno Krleža frazu kojom se često 'slikovito' opisivala Jugoslavija. Prema njoj, Hrvatska je u bivšoj državi bila 'zadužena' za kulturu; u ratničkom smislu jedan od njenih glavnih simbola bio je plahi lik domobran Jambreka (opet Krleža). Sasvim razumljivo je da je ratna trauma utjecala na današnji mentalitet velikog dijela hrvatskog društva, no da smo kroz povijest baš nešto posebno vojevali u odnosu na druge narode - hm...

2. HRVATI SU VISOKI I MRKI

ZA: U Dinaridima se rađaju jedni od najviših ljudi na svijetu, a upravo se taj dio smatra povijesnom jezgrom hrvatske nacije. Što se tiče boje kose i crta lica, na njih je vjerojatno utjecalo miješanje s Turcima, Talijanima i tko zna s kime sve još. Kod ovakvih spekulacija ne smijemo zaboraviti ni kontraverzni 'iranski gen'...

PROTIV: Zagora i Zagorje imaju slično ime, zemljopisno i nisu jako udaljeni, ali ljudi koji u njima žive poprilično su različiti. Dvometraš je u Zagori pravilo, a u Zagorju iznimka – ako je uopće ima. Na zagorskim bregima mnogo je svjetlokosih i plavookih Hrvata, prije srednjoeuropske negoli dinarske fizionomije. U Slavoniji se košarkaški skauti također neće nagleđati perspektivnih centara.

3. HRVATSKA - BALKANSKA ZEMLJA

ZA: Jezik, mentalitet, stil života - općenito stoljetna kulturna razmjena u kojoj smo s istoka primili vrijednosti u rasponu od muzike, mentaliteta, smisla za humor, do čevapčića, sarme ili baklave, koja je tradicionalni dio ponude naših slastičarnica. Jedan od identiteta koje Hrvatska kao zemlja na razmeđi kultura baštini jest i balkanski.

PROTIV: Često se kaže da je Balkan više kulturološki pojam, a manje zemljopisni. Po toj logici, ako je Poreč Balkan, onda je to i Trst. Ako se pod Balkan uzima Varaždin – onda je to i Graz. Sjeverna Hrvatska definitivno spada u srednjoeuropski kulturni krug, a primorska u Mediteran.

4. HRVATSKA JE 'PREDZIĐE KRŠĆANSTVA

ZA: Povijesno-zemljopisna činjenica je da su Turci u svojim stoljetnim navalama na Europu zaustavljeni na ovim prostorima. Njihovu invaziju na Beč osujetili su porazi i teški gubici u Hrvatskoj.

PROTIV: Istu kovanicu sebi su prišili i Mađari. Na tu temu imali bi što reći i Austrijanci, a vjerojatno i Rusi i tko zna tko sve ne, od bitke kod Poitiersa do danas...

5. HRVATI SU USTAŠE

ZA: Ekstremna desnica po izbornim je rezultatima uvijek bila minorna opcija, no neki dijelovi tzv. umjerene desnice u mnogim bi drugim društvima bili smatrani radikalima. Karakteristike tog dijela društva uključuju ksenofobiju, etnocentrizam, šovinizam i više ili manje otvoreno koketiranje s nacističkim režimom NDH (1941-1945) koji je između ostalog uključivao rasne zakone i težak genocid nad nacionalnim manjinama. Zagovornici ove teze primijetiti će da, ako se Hrvatska po osamostaljenju doista nije htjela pozivati na tradiciju NDH, nije, recimo, za nacionalnu valutu morala uzeti kunu - novčanu jedinicu Pavelićevog režima.

PROTIV: U zemlji koju neki pokušavaju prikazati kao fašistoidnu, 22. lipnja 1941. osnovan je prvi antifašistički pokret u cijeloj Europi. Tito iz Kumrovcu osnovao je savez nesvrstanih zemalja koji je bio sve samo ne fašistički. Cijela Europa ima problema s porastom neonacizma, a rasističke bande izazivaju nered od Velike Britanije do Slovačke i Bugarske. I ono što se danas često pokušava izvrnuti – kada su Hrvati početkom 90-ih napustili normalan život i krenuli u obranu svoje napadnute zemlje, velika većina njih krenula je u obranu svojih sunarodnjaka, prava na samoodređenje i demokraciju, bez ikakve želje za reinstalacijom NDH. Velika većina.

6. NAŠI SPORTAŠI SU SVJETSKI FENOMEN

ZA: Rukometaši, tenisači, Janica, 'vatreni', Goran Ivanišević, NBA košarkaši... Doista nije loše za državu koja nema ni pet milijuna stanovnika. A to je tek vrh planine. Gdje su još Blanka, Draganja, Iva Majoli, Pešalov, vaterpolisti, Cro Cop...

PROTIV: Glupo je i nerealno poreći uspješnost naših sportaša, ali treba znati da postoje nacije koje sportu jednostavno drukčije pristupaju. Neke, primjerice, više ulažu u amaterski sport nego u profesionalni, kojeg, ionako, sve više ljudi odbija nazivati sportom. S druge strane, uzmemo li kao kriterij uspješnosti olimpizam, onda je prije fenomen 5-milijunska Norveška, koja nas redovito 'šiša' u broju medalja na ljetnim, a da ne govorimo zimskim igrama na kojima je u najužem svjetskom vrhu.

<http://www.skabrnja.com/forum/>
10 maja 2007